

Îmbunătățirea aplicării dreptului penal european

Curs ERA pentru personalul din instanțe

*Recunoașterea reciprocă III. –
Decizia-cadru 2008/947/JAI a
Consiliului*

Co-funded by the
Justice Programme
of the European Union

Cuprins:

- *Fișă informativă – Decizia-cadru 2008/947*
- *Obiective*
- *Domeniul de aplicare*
- *Autoritățile competente*
- *Condițiile de transmitere ale unei hotărâri privind măsurile de supraveghere*
- *Procedura de recunoaștere a unei hotărâri privind măsurile de supraveghere*
- *Temeiuri pentru nerecunoaștere. Adaptarea măsurilor de supraveghere*
- *Legislația aplicabilă și hotărârile ulterioare*
- *Consultări și limbile folosite*

Fișa informativă

- Termenul limită pentru transpunerea Deciziei-cadru în legislațiile naționale - **6 decembrie 2011**
- **27 de state membre** au transpus-o, **iar Marea Britanie nu este membră a acestei Decizii-cadru**
- Decizia-cadru **instituie norme** conform cărora un stat membru, *altul decât statul membru în care persoana în cauză a fost condamnată*, **recunoaște** hotărârea sau, în cazurile prevăzute de lege, hotărârile prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau o sancțiune alternativă, **monitorizează** respectarea obligațiilor impuse prin hotărâre, sau pedepsele accesorii ori complementare prevăzute în hotărâre, și **dispune cu privire la hotărâre**, *dacă prin dispozițiile Deciziei-cadru nu se prevede altfel*

Obiective

- **Facilitarea reabilitării sociale a persoanelor condamnate și crearea perspectivelor de reintegrare socială pentru acestea**, prin menținerea legăturilor familiale, lingvistice, culturale sau alte asemenea conexiuni ale persoanelor în cauză
- **Îmbunătățirea monitorizării respectării obligațiilor impuse și a sancțiunilor alternative**, printr-o strategie privind prevenirea recidivei
- **Îmbunătățirea gradului de protecție în privința persoanelor vătămate și în privința ordinii publice**
- **Înlesnirea aplicării unor măsuri de supraveghere potrivite sau sancțiuni alternative adecvate**, în cazul inculpaților care nu locuiesc în statul care a pronunțat hotărârea de condamnare

Domeniul de aplicare

- Decizia-cadru **se va aplica** numai:
 - (a) recunoașterii hotărârilor sau, în cazurile prevăzute de lege, hotărârilor prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau o sancțiune alternativă;
 - (b) transferului competenței supravegherii respectării obligațiilor impuse sau sancțiunilor alternative aplicate;
 - (c) tuturor hotărârilor în legătură cu cele prevăzute la lit. a și b; astfel cum au fost prevăzute în dispozițiile Deciziei-cadru

- Decizia-cadru **nu se va aplica**:
 - (a) punerii în executare a hotărârilor penale care prevăd pedepse cu închisoarea cu executare efectivă sau măsuri educative privative de libertate care intră sub incidența dispozițiilor Deciziei-cadru **2008/909/JAI**;
 - (b) recunoașterii și punerii în executare a sancțiunilor financiare și a ordinelor de confiscare, acestea intrând sub incidența Deciziei-cadru **2005/214/JAI** din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor financiare
 - (c) Deciziei-cadru **2006/783/JAI** din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a ordinelor de confiscare

Autoritățile competente

- Fiecare stat membru va informa Secretariatul General al Consiliului despre **autoritatea sau autoritățile competente**, desemnate în conformitate cu legislația sa națională, să dispună conform dispozițiilor Deciziei-cadru în cazul în care statul membru este stat emitent sau stat executant
- Statul membru trebuie să desemneze **autoritățile extrajudiciare** ca autorități competente pentru pronunțarea unor hotărâri în conformitate cu dispozițiile Deciziei-cadru, cu condiția ca aceste autorități să aibă competență funcțională în pronunțarea unor hotărâri similare, în conformitate cu legislația națională
- În cazul în care hotărârea prevăzută în art. 14 alin. 1 lit. b sau c este luată de o altă autoritate competentă, alta decât o instanță judecătorească, statul membru, **la cererea persoanei în cauză**, va asigura **analizarea hotărârii în vederea confirmării/infirmării** de către o instanță sau de o altă autoritate cu activitate jurisdicțională
- Secretariatul General al Consiliului va pune la dispoziția tuturor statelor membre și a Comisiei **informațiile primite**

Condițiile de transmitere a unei hotărâri privind măsurile de supraveghere

- ✓ Autoritatea competentă a statului emitent va comunica hotărârea de condamnare sau, în cazurile prevăzute de lege, decizia de probațiune, autorității competente a statului executant în care **persoana condamnată își are domiciliul sau reședința**, în situația în care aceasta din urmă **s-a întors sau intenționează să se întoarcă pe teritoriul statului respectiv** (art. 5 alin. 1)
- ✓ *Excepție.* – la cererea persoanei condamnate, hotărârea de condamnare sau, în cazurile prevăzute de lege, decizia de probațiune, va fi comunicată autorității competente a unui stat membru, **altul decât statul membru în care persoana condamnată își are domiciliul sau reședința**, cu condiția ca autoritatea desemnată să fie de acord cu comunicarea (art. 5 alin. 2)
- ✓ **Acordul persoanei condamnate este obligatoriu în toate cazurile**
- ✓ Pentru alin. 2 acordul statului executant va fi obținut **anterior momentului formulării cererii de către inculpat**
- ✓ Statele membre vor stabili **condițiile în care** autoritățile naționale competente își vor manifesta acordul cu privire la transmiterea hotărârii de condamnare sau, în cazurile prevăzute de lege, deciziei de probațiune, conform par. 2 (art. 5 alin. 3)
- ✓ Secretariatul General va pune la dispoziția statelor membre și a Comisiei informațiile primite – accesați link-ul de mai jos pentru consultarea informațiilor privind articolul 5 alin. 3 din Decizia-cadru:

<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties/EN/3187>

Procedura de recunoaștere a unei hotărâri privind măsurile de supraveghere și termenele limită

- ✓ Autoritatea competentă din statul emitent **comunică, în mod direct**, hotărârea de condamnare sau, în cazurile prevăzute de lege, decizia de probațiune, autorității competente din celălalt stat membru, însoțită de Certificatul prevăzut în Anexa I și **rămâne** competentă în legătură cu supravegherea respectării obligațiilor impuse sau a sancțiunilor alternative impuse
- ✓ Autoritatea competentă din statul executant va stabili, în conformitate cu legislația sa națională, **dacă va recunoaște sau nu** hotărârea de condamnare sau, în cazurile prevăzute de lege, decizia de probațiune, și **își va asuma responsabilitatea** supravegherii obligațiilor sau sancțiunilor alternative impuse **de îndată, dar nu mai târziu de 60 de zile** de la data comunicării hotărârii de condamnare sau, în cazurile prevăzute de lege, deciziei de probațiune
- ✓ **În cazuri excepționale**, când autoritatea competentă executantă nu poate respecta termenul limită prevăzut în par. 1, **va informa de îndată** autoritatea competentă din statul emitent, prin orice mijloace, despre motivele întârzierii și va indica perioada de timp necesară pentru pronunțarea unei hotărâri finale

Temeiuri pentru refuzul recunoașterii sau supravegherii și adaptarea/modificarea hotărârii

- ✓ Temeiurile pentru refuzul recunoașterii sau supravegherii sunt prevăzute **în mod expres** și **limitativ** în **articolul 11 lit. a)-k) din Decizia-cadru**
- ✓ În cazul în care **natura obligațiilor sau sancțiunilor alternative impuse** este incompatibilă cu legislația statului executant => aceasta trebuie adaptată cu natura obligațiilor sau sancțiunilor alternative, aplicabile, în conformitate cu legislația națională a statului executant, infracțiunilor similare. (de ex. obligația de a presta muncă neremunerată în folosul comunității).
- ✓ În cazul în care **durata obligațiilor sau sancțiunilor alternative impuse** este incompatibilă cu legislația statului executant => aceasta trebuie adaptată cu durata obligațiilor sau sancțiunilor alternative, aplicabile, în conformitate cu legislația națională a statului executant, infracțiunilor similare
- ✓ În cazul în care **durata termenului de supraveghere** este incompatibilă cu legislația statului executant => aceasta trebuie adaptată cu durata termenului de supraveghere, aplicabil, în conformitate cu legislația națională a statului executant, infracțiunilor similare
- ✓ Durata adaptată/modificată a obligațiilor impuse, a sancțiunilor alternative sau a termenului de supraveghere **nu va depăși durata maximă prevăzută de legislația statului executant pentru infracțiuni similare**
- ✓ Obligațiile impuse, sancțiunile alternative sau termenul de supraveghere adaptate/modificate **nu vor fi mai severe și nu vor depăși durata stabilită inițial**

Legislația aplicabilă și hotărârile ulterioare

- ✓ Supravegherea și aplicarea obligațiilor sau sancțiunilor alternative aplicate **vor fi reglementate de legislația statului executant**
- ✓ Autoritatea competentă a statului executant **va avea competența** cu privire la hotărârile ulterioare, mai precis în cazul nerespectării vreunei obligații impuse sau sancțiuni alternative aplicate sau în cazul în care persoana condamnată săvârșește o nouă infracțiune. Astfel de hotărâri ulterioare pot viza:
 - (a) *modificarea obligațiilor prevăzute în decizia de probațiune sau modificarea duratei termenului de supraveghere;*
 - (b) *revocarea amânării aplicării pedepsei sau suspendării executării pedepsei sub supraveghere ori revocarea liberării condiționate;*
 - (c) *aplicarea unei pedepse cu închisoarea sau a unei măsuri educative / de siguranță privative de libertate.*
- ✓ Fiecare stat membru poate declara faptul că, în calitate de stat executant, **va refuza să-și asume responsabilitatea pronunțării unor hotărâri ulterioare în cazurile prevăzute la art. 14 par. 3 din Decizia-cadru**. În această situație, statul executant **va declina competența** autorității competente a statului emitent în cazul nerespectării vreunei obligații impuse sau sancțiuni alternative aplicate

Consultări (art. 15) și limbile folosite (art. 21)

- ✓ Ori de câte ori consideră necesar, autoritățile competente, atât ale statului emitent, cât și cele ale statului executant, **trebuie să colaboreze** în scopul aplicării eficiente a dispozițiilor prevăzute în Decizia-cadru
- ✓ Certificatul prevăzut în art. 6 alin. 1 **va fi tradus** într-o limbă oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului executant. Orice stat membru poate, la momentul adoptării Deciziei-cadru sau la o dată ulterioară, să depună o declarație la Secretariatul General al Consiliului prin care să arate că va accepta ca traducerea să fie făcută în una sau mai multe dintre limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii Europene.